

Cristian NEDEA:

„MAN In FEST oferă o altă perspectivă asupra Spectacolului...”

Andreea Dumitru: *Era Clujul copt, în 2004, pentru un festival de teatru experimental?*

Cristian Nedea: La modul real, nu era nici atunci, și nu e nici acum. Dar timpul e de partea noastră, deocamdată... Acum e doar „mai bine” ca atunci, și la nivel de public, și la nivel de parteneri. Se pare că toată lumea are nevoie să fie convinsă, și în această privință lucrurile merg mai încet... nimic nou până aici.

A.D.: *Cum faceți selecția spectacolelor? Unde căutați, cine vă ajută sau vă recomandă lucruri demne de prezentat în MAN.In.FEST?*

C.N.: În primul rând, „aruncăm” un *call for proposal* în toată lumea, prin intermediul a tot felul de portaluri consacrate, gen *on the move* sau *KadmusArts*, ambasade, institute și centre culturale. Nu neglijăm nici contactul direct cu rețele, festivaluri de profil, sau chiar abordarea directă a unor companii/teatre care s-au afirmat la importante competiții/festivaluri din lume. Iar din cele câteva zeci sau sute (ca în acest an) de propuneri primite, selectăm un număr X de spectacole, în funcție de targetul nostru, CV-urile companiei etc. Dar aceasta nu este decât o primă fază a selecției, o a doua e cea în care ei, sau noi în numele lor, cerem sprijinul unor instituții din țară, respectiv ministere, institute culturale etc., moment în care, firească, numai companiile „serioase” primesc finanțările necesare pentru a ajunge aici... Și această a doua selecție o confirmă pe prima, în general cam 80% din acel X fiind apoi în măsură să ajungă la Cluj...

A.D.: *Care ar fi „bombele” ediției din 2008? Pe cine mizați? Cum, unde i-ați descoperit? Pe cine ați rechemat cu noi producții?*

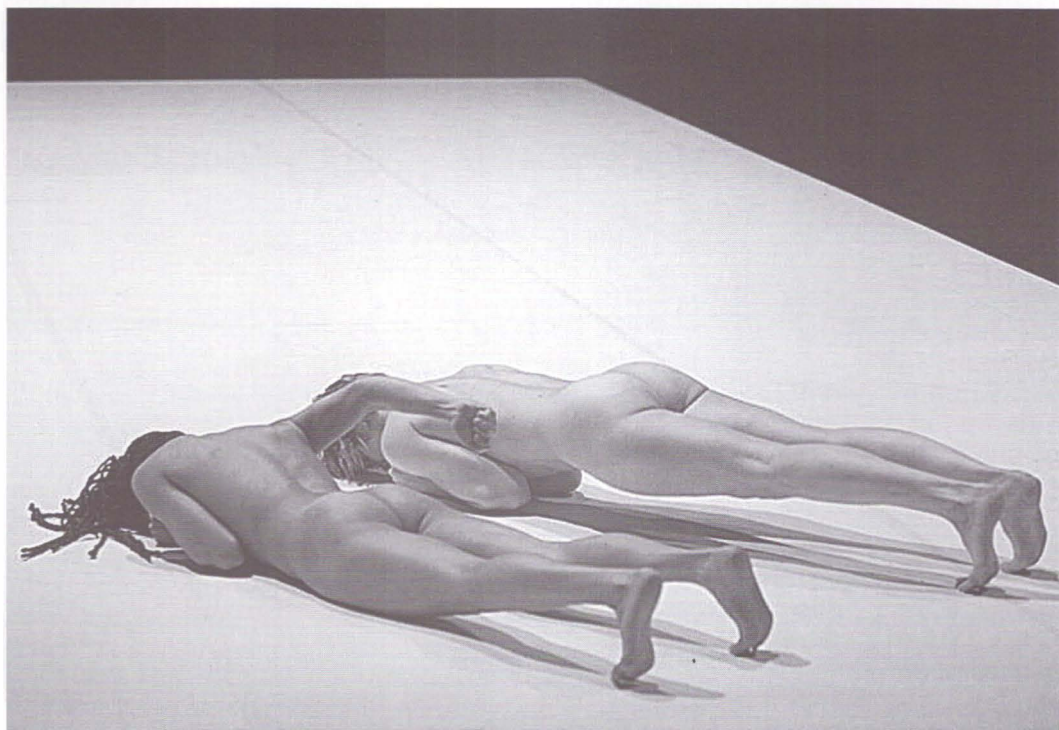
C.N.: În această ediție sunt mai multe „bombe”, de calibru mai mic sau mai mare – și ar trebui să „explodeze” mai întâi Dans Kias din Austria și, spre final, Witness Relocation din S.U.A. și FourKlor din Slovenia, fără a uita de exploziile intermediare ale celor de la A Part, Kropka (ambele din Polonia), Inner World Theatre din Slovenia ș.a.m.d.

Desigur, dintre „descoperiri” pot aminti de experiența cu Witness Relocation, pe care i-am contactat noi, dupe ce a apărut pe mediile internet știrea că au câștigat trei premii la New York Innovative Theatre Award în 2007! – și ei au acceptat invitația!

Dintre reveniri, anul acesta ne lăudăm cu Motus Danza din Italia, FourKlorul (ambele a treia oară în acest festival!) și VerteDance din Cehia, care se întorc după prestația foarte bună de anul trecut...

A.D.: *De la ediția 0 la cea mai recentă, ce s-a decantat în modul de a concepe și realiza Festivalul? Ce zone de expresie privilegiați acum, cât mai e teatru și cât sunt alte arte performative în cuprinsul festivalului?*

C.N.: În general, au rămas cam aceleași direcții/genuri mari: teatrul-dans, video-art, teatru – ceea ce s-a impus cu necesitate a fost doar creșterea valorică a selecției efectuate. Ca să spun așa, „clasicii genului”, deși formula e improprie...

Scenă din *Secret Sight* (Dans Kias – Viena, Austria)

A.D.: Festivalul a câștigat totuși noi teritorii în fiecare an: street performance, workshopuri... Dar în premieră, în 2008, MAN.In.FEST are și un off! Ce v-a îndemnat să creați această secțiune (nu sunt modalitățile experimentale de expresie chiar definiția „off-ului”)? În plus, de ce o secțiune-satelit, o grefă de MAN.In.FEST la Oradea? E aici doar tentația (căreia nu-i rezistă niciun organizator de festival) de a expanda cât mai mult evenimentul, sperând că, astfel, și impactul mediatic va fi mai sigur?

C.N.: Dincolo de rațiunile mediatice – ele există! și tentația există! – un alt oraș-satelit este o condiție necesară desfășurării unui festival ca al nostru, oarecum *fringe*. În sensul în care ne-am tot lovit de o cerință a mai multor trupe, aceea de a le garanta reprezentării în două orașe diferite, o condiție pe care ei (compania) trebuie s-o îndeplinească pentru a accesa fonduri europene sau granturi de călătorie... Se pare că prezentarea unui spectacol în minimum două orașe se numește „turneu” și intră pe o altă grilă de finanțare. Deci, încă un oraș! Iar anul acesta a fost Oradea, pentru că ei s-au arătat mai doritori decât alții să intre în parteneriat cu noi ... poate că anul viitor și alt oraș va putea găzdui un „satelit” mai mic.

Iar în off – Of! Of! – sunt două producții care, efectiv, ne-au venit „pe tavă” din partea unui important partener local al Festivalului, Centrul Cultural Francez din Cluj! Ei aduceau oricum aceste spectacole la Cluj, ne-au întrebat dacă nu-i putem include cumva, și am putut!

Scenă din *Milkwhite / The Ritual of Disguise* (ZID Theater – Amsterdam, Olanda)

A.D.: *Pe cine ați invitat să susțină ateliere în 2008, care ar fi rostul acestora?*

C.N.: Anul acesta avem trei ateliere și rostul lor e de a le arăta participanților – cei mai mulți, studenți la teatru sau tineri actori – cum e să faci această artă... altfel! Și în altă țară! Și cu alte metode, criterii de valoare, estetici... În cele din urmă, de a le oferi o altă perspectivă asupra Spectacolului.

Ele vor fi susținute de Dan Safer din NY (Witness Relocation), regizor și coregraf distins cu numeroase premii în SUA, de Saša și Mojtna Jurcer din Slovenia (și ei multipremiați pentru conceptualizarea extrem de originală a spectacolelor lor) și de Martin Buttler (Liminal Theater Institut din Olanda), care va încerca să „încropească” un spectacol în cele șapte zile de *workshop*, ca o demonstrație a metodei lui de lucru.

A.D.: *Cu cine vă „bateți”, de fapt, pe piața experimentului, în țară? Se poate vorbi despre așa ceva, există public pentru așa ceva?*

C.N.: Nu cred că ne „batem” cu cineva. În sensul că nu prea avem cu cine... La noi se încearcă timid ceea ce spectacolele invitate arată că afară se practică de mult, mult timp. Și da, începe să fie public pentru acest gen, în general tânăr și foarte tânăr, dar au început să fie interesate și alte segmente de vârstă, ca să nu spun și alte „categorii profesionale”, inclusiv din mediul teatral autohton...

A.D.: *Sunt patru ediții suficiente pentru a muta ceva, influența cumva, pentru a inspira mișcarea noastră teatrală, din Cluj, dar și de la Est de Vest?*

C.N.: NU, desigur că patru ediții sunt doar... patru ediții! Dar există posibilitatea de a schimba ceva începând cu cei care abia au terminat sau se pregătesc să termine o școală/facultate de teatru, și după încercările entuziaste ale unora, se pare că acolo și așa se poate „câștiga meciul"! Cu teatrele de repertoriu, în general, e o altă poveste. Și cu producțiile realizate, în general, pe bani publici.

A.D.: *Cum vi se pare (dumneavoastră sau publicului MAN.In.FEST) prezența românească, în comparație cu oferta invitațiilor străini? Cum ne descurcăm noi cu limbajul de dincolo de barierele limbii, cu noile media și tehnologii, artele marginale, noile forme de actorie, regie, scriitură?*

C.N.: Aici nu pot să mă pronunț, pentru că... în restul anului, sunt și eu regizor! Dar tocmai producțiile românești NU fac obiectul selecției Festivalului! A se vedea și programul... Oricum, ca să spun totuși ceva, e clar că mai avem de recuperat pe ici pe colo, și anume în punctele esențiale...

A.D.: *A reușit MAN.In.FEST să-și facă loc pe harta internațională a experimentalistilor (rețele, asociații, alte forme de interes mutual)?*

C.N.: Mie mi se pare că da, și încă foarte bine – statistic vorbind, sunt mult mai multe pagini de internet în lume despre acest festival decât pe serverele locale și naționale. Și mult mai multe persoane/personalități din domeniu – dar iarăși din afara țării – care ar dori să participe, sau se interesează de această posibilitate. Din România... ca din România.

A.D.: *Și-a format MAN.In.FEST un public numai al lui? Care ar fi calitățile (și, eventual, limitele) acestuia?*

C.N.: Da, există un public – cam același care e și la TIFF și la alte manifestări culturale „fără papion"! Și fără prea mult respect pentru un Piersic sr., de exemplu. În general, studenți, curioși, artiști din naștere etc. De aici, și „calitățile", și „limitele" lui.

A consemnat
Andreea DUMITRU

FOCUS MAN.IN.FEST:

Dans Kias (Viena, Austria) a fost fondat în 1995 sub îndrumarea artistică a lui Saskia Hölbling, a cărei preocupare majoră privește „cunoașterea trupului dincolo de funcționalitatea sa, utilitate și eficiență. Trupul văzut ca rezervor de percepție, sentiment și emoție". **Secret Sight**, pretinde coregrafia, „ne catapultează în mijlocul unui dispozitiv de puncte de vedere / opinii paradoxale. Această lucrare pune în evidență materialitatea corpului, topografia sa transformabilă și, în ultimă instanță, imposibilitatea de a o localiza".

ZID Theater (Amsterdam, Olanda) pune în scenă spectacole multimedia, explorând și încălcând hotarele dintre teatru, dans și spectacol vizual. Regizoarea Karolina Spaić și actorul Sebo Bakker formează nucleul companiei.

ZID a câștigat faimă internațională la festivaluri din Belgia, Danemarca, Germania, Anglia, Columbia, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Cehia, S.U.A. și Rusia. Pe lângă spectacole, ZID organizează ateliere de lucru și proiecte de laborator în majoritatea turneelor sale. În 2004, și-a extins proiectele, înființând propriul studio în Amsterdam.

Milkwhite/ The Ritual of Disquise e un spectacol multimedia, la intersecția teatrului cu dansul, fiind produs de Karolina Spaić, coregrafa și dansatoarea Tamara Roso și artistul plastic Monali Meher. Un peisaj virtual încântător este punctul de plecare pentru un dans ritualic al unei femei în căutarea propriei identități. Imagini poetice alternează cu lupta sa interioară și cu mult umor. Individualitatea este definită de experiența vieții între două culturi. În acest spectacol, Roso (născută în Olanda, cu tată indonezian și mamă nemțoaică) reprezintă destinul unei întregi generații de indonezieni care își caută locul în Occident.